

Registertjänster

13.12.2023

Automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottopäätös: Namnändringar, ändring av förnamn till allmänt använt förnamn

Myndighet som ansvarar för beslutsförfarandet	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
Beslutsförfarande	Inhemska livshändelser, Namnändringar, ändring av förnamn till allmänt använt förnamn
Datum då beslutsförfarandet togs i bruk	14.12.2023 En ansökan som anhängiggjorts vid datumet för ibruktagande eller senare kan avgöras automatiserat.
Beslutsdatum	13.12.2023

Beslut

Beslutet är ett beslut enligt 28 d § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (informationshanteringslagen, 906/2019). Beslutet gäller Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas ibruktagande av ett automatiserat beslutsförfarande i namnändringsärenden som gäller ändring av förnamn till ett förnamn som används allmänt. Det beslutsförfarande som avses i beslutet om ibruktagande används för förvaltningsbeslut som fattas på basis av ansökningar om namnändring.

Motivering

Inledning

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har med detta beslut om ibruktagande bedömt förutsättningarna för ibruktagande av ett automatiserat beslutsförfarande. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i bedömningen beaktat förutsättningarna i lagen om för- och efternamn (946/2017), förvaltningslagen (434/2003), informationshanteringslagen samt den allmänna dataskyddsförordningen (dataskyddsförordningen, (EU) 2016/679).

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata anser på de grunder som beskrivs härnäst att beslutsförfarandet som är föremål för beslutet om ibruktagande till alla delar uppfyller villkoren för ibruktagande av ett automatiserat beslutsförfarande.

Namnlagstiftning

Registertjänster

13.12.2023

I lagen om för- och efternamn 1-3 § föreskrivs om kraven för godkännande av förnamn.

I lagen om för- och efternamn 1 § föreskrivs om de absoluta kraven för förnamn varje godtagbart förnamn ska uppfylla. Som förnamn kan endast godkännas sådana namn eller helheter bestående av flera förnamn som inte kan väcka anstöt, kan medföra olägenhet eller uppenbart är olämpliga som förnamn.

I lagen om för- och efternamn 2 § föreskrivs om krav på förnamn som är beroende av prövning och som förnamnet i princip ska uppfylla. Med stöd av den kan som förnamn endast godkännas ett namn som i fråga om form, innehåll och skrivsätt motsvarar etablerat förnamnsskick, är etablerat bland personer av samma kön och inte uppenbart påminner om ett efternamn.

I lagen om för- och efternamn 3 § föreskrivs om undantag med stöd av vilka ett namn som inte uppfyller ovan beskrivna behovsprövade krav enligt 2 § i lagen om för- och efternamn kan godkännas. Ett förnamn kan godkännas om namnet enligt uppgifter i befolkningsdatasystemet redan bärs av fem levande personer av samma kön som personen i fråga, om personen på grund av sitt medborgarskap, sina familjeförhållanden eller någon annan därmed jämförbar omständighet har anknytning till en främmande stat och det föreslagna förnamnet motsvarar det etablerade förnamnsskicket i den staten. Ett förnamn kan också godkännas på grund av religiös sed eller om något annat giltigt skäl prövas föreligga.

Med stöd av lagen om för- och efternamn kan en ansökan om ändring av förnamn göras till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Ansökan avgörs genom beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Förutsättningar enligt förvaltningslagen

Förutsättningar för automatiserat avgörande av ett ärende

Enligt 53 e § 1 mom. i förvaltningslagen är det fråga om ett automatiserat avgörande när en myndighet genom automatiserad databehandling gör ett avgörande som avslutar behandlingen av ett ärende utan att avgörandet granskas och godkänns av en fysisk person. Enligt 2 mom. i nämnda paragraf kan en myndighet avgöra ett ärende automatiserat, när ärendet inte omfattar omständigheter som förutsätter prövning från fall till fall eller när de omständigheter i ärendet som förutsätter prövning från fall till fall har bedömts av en tjänsteman eller någon annan som behandlar ärendet. Avgöranden ska grundas på behandlingsregler som har utarbetats med stöd av tillämplig lag och förhandsprövning.

Som ovan konstaterats avgörs ett ärende som gäller ändring av förnamn genom beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Då är det fråga om ett avgörande som avslutar behandlingen av ärendet och förutsättningarna för automatiserat avgörande av ärendet

blir

tillämpliga.

Ansökan om ändring av förnamn kan avgöras från fall till fall. Automatiskt avgörs dock endast ansökningar där en person på basis av de uppgifter som antecknats i befolkningsdatasystemet ansöker om ett förnamn som är etablerat för sitt kön och som används i stor utsträckning. Antalet personer som bär namnet enligt anteckningarna i befolkningsdatasystemet kan anses vara ett jämlikt och genomsnittligt sätt att bedöma godtagbarheten för användningen av ett förnamn. (RP 104 / 2017 rd, s. 42)

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har separat övervägt och definierat förnamn som kan godkännas automatiskt. Utgångspunkten för bedömningen är de uppgifter

Registertjänster

13.12.2023

om de förnamn som används som finns i befolkningsdatasystemet. Förnamnet har definierats som automatiskt godtagbart om det uppfyller de ovillkorliga kraven enligt 1 § i lagen om för- och efternamn samt de behovsprövade kraven enligt 2 § i nämnda lag. Om de behovsprövade kraven inte uppfylls ska någon av de grunder enligt 3 § i lagen om för- och efternamn enligt vilka ett förnamn trots detta kan godkännas uppfyllas. Automatiskt godkänns endast förnamn där ovan nämnda villkor alltid kan anses uppfyllas oberoende av omständigheterna i ett enskilt fall. Om det inte kan konstateras att kraven uppfylls utan att uppgifterna i ansökan bedöms, antecknas namnet inte automatiskt för godkännande utan ansökan behandlas av en tjänsteman vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata bedömer och uppdaterar automatiskt godtagbara namn regelbundet för att säkerställa att uppgifterna är aktuella och felfria.

Det automatiserade beslutsförfarandet som gäller ändring av förnamn grundar sig på de behandlingsregler som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har upprättat. Behandlingsreglerna styr behandlingen och det automatiserade avgörandet av ärendet. Behandlingsreglerna har utarbetats så att ett automatiserat avgörande i varje ärende automatiskt leder till ett slutresultat enligt lagen om för- och efternamn och annan tillämplig lagstiftning.

I behandlingsreglerna definieras avgränsningar utifrån vilka avgörandet av ärendet alltid överförs till en fysisk person. Avgränsningarna bygger på ett behov av att se till att partens rättsskydd tillgodoses och även i övrigt att ärendet utreds på behörigt sätt.

Det automatiserade beslutsförfarande som är föremål för beslutet om ibruktagande grundar sig direkt på lagstiftningen och de behandlingsregler som utarbetats utifrån den. Endast ansökningar som inte kräver prövning från fall till fall avgörs automatiskt. Således uppfyller de kraven för ett automatiskt beslutsförande i detta avseende.

Det automatiserade beslutsförfarandet har begränsats till ansökningar som anhängiggjorts vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata via namnändringstjänsten (Myndighetens för digitalisering och befolkningsdatas e-tjänst). Namnändringstjänsten styr användaren och säkerställer att den anhängiggjorda ansökan innehåller alla uppgifter som är nödvändiga för att ärendet ska kunna behandlas och avgöras automatiserat.

Rättsskyddsvillkor vid automatiserat avgörande

Enligt 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen är en förutsättning för automatiserade avgöranden att den fysiska person som avgörandet avser avgiftsfritt till alla delar får begära omprövning av avgörandet genom en omprövningsbegäran enligt 7 a kap. eller med ett jämförbart yrkande som behandlas hos den myndighet som har fattat beslutet eller hos en myndighet som hör till samma personuppgiftsansvarige som den beslutande myndigheten.

Med stöd av 53 f § 2 mom. i förvaltningslagen tillämpas dock inte 53 f § 1 mom. i förvaltningslagen om en parts yrkande som inte gäller någon annan part godkänns genom automatiserat avgörande.

Omprövning av avgöranden enligt lagen om för- och efternamn kan inte begäras genom rättelseyrkande eller ett därmed jämförbart yrkande. Endast sådana ärenden som beskrivs ovan, där en myndig part ansöker om namnändring endast för sig själv och partens yrkande kan godkännas avgörs automatiserat. Rättsskyddsvillkoret tillämpas inte i en dylik situation.

Meddelande om automatiserat avgörande

Registertjänster

13.12.2023

Med stöd av 53 g § 1 mom. i förvaltningslagen ska det av förvaltningsbeslutet framgå om ärendet har avgjorts automatiserat samt var det beslut om ibruktagande som avses i 28 d § i informationshanteringslagen finns att tillgå.

I ett förvaltningsbeslut som fattas automatiserat utifrån detta beslut om ibruktagande antecknas att ärendet har avgjorts automatiserat på det sätt som avses i 53 e § i förvaltningslagen. I förvaltningsbeslutet antecknas dessutom adressen till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats, där detta beslut om ibruktagande är tillgängligt. Beslutet innehåller också anvisningar för andra sätt på vilka man kan begära beslutet om ibruktagande från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Med stöd av 53 g § 3 mom. i förvaltningslagen antecknas namnet på den person som ger tilläggsuppgifter inte i beslutet. I beslutet antecknas dock kontaktuppgifter som en part vid behov kan kontakta för att begära tilläggsuppgifter.

Förutsättningar enligt informationshanteringslagen

Dokumentering av uppgiftsfördelningen och regler för behandling

Enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten dokumentera uppgiftsfördelningen mellan de personer som ansvarar för att skyldigheterna enligt 6 a kap. i informationshanteringslagen fullgörs. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har dokumenterat uppgiftsfördelningen i en separat handling. Uppgiftsfördelningen grundar sig på arbetsordningen, uppgiftsbeskrivningarna och andra handlingar.

Enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen ska myndigheten säkerställa att reglerna för behandling av automatiserade avgöranden dokumenteras tillräckligt tydligt och heltäckande så att deras lagenlighet kan påvisas. Av reglerna för behandling ska särskilt framgå hur man säkerställer beslutsförfarandets icke-diskriminerande karaktär, hur ärendet utreds tillräckligt och på behörigt sätt, inklusive hörande, samt hur avgörandet motiveras eller varför det kan lämnas omotiverat.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har utarbetat en dokumentation enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen av vilken det framgår hur för det automatiserade beslutsförfarande som detta beslut om ibruktagande är föremål för fungerar. I dokumentationen beskrivs alla skeden i det automatiserade beslutsförfarandet som påverkar avgörandet av ärendet samt behandlingsregler för varje skede av beslutsförfarandet. I fråga om behandlingsreglerna beskrivs de urvalsfaktorer utifrån vilka ärendet styrs till automatiserat avgörande. I behandlingsreglerna beskrivs också varför just dessa urvalsfaktorer har valts. I dokumentationen beskrivs den lagstiftning som tillämpas på det automatiserade beslutsförfarandet och en bedömning av hur man säkerställer beslutsförfarandets icke-diskriminerande karaktär. I behandlingsreglerna fastställs också hur ärendet ska utredas tillräckligt och på behörigt sätt och på vilka grunder parten inte behöver höras och beslutet inte motiveras. De uppgifter som behövs för att avgöra ärendet, informationskällorna och förfarandena i anslutning till inhämtandet av uppgifter samt säkerställandet av att uppgifterna är aktuella och felfria har också beskrivits. Dokumentationen innehåller också information om kvalitetskontrollen av det automatiserade beslutsförfarandet samt om hur kraven på informationssäkerhetsåtgärder uppfylls.

Lagenligheten av innehållet i dokumentationen av behandlingsregler enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen har granskats i enlighet med 28 a § 3 mom. i informationshan-

Registertjänster

13.12.2023

teringslagen och dokumentationen har godkänts. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata förvarar den godkända dokumentationen av behandlingsregler i minst fem år från början av kalenderåret efter att det automatiserade beslutsförfarandet tagits ur bruk.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i enlighet med 28 a § 4 mom. i informationshanteringslagen säkerställt att man på basis av dokumentationen av behandlingsreglerna och genomförandet av de informationssystem som används för att avgöra ärendet i minst fem år efter att ärendet avgjorts kan visa med vilka behandlingsregler ett enskilt ärende har avgjorts automatiserat.

Kvalitetssäkring, kvalitetskontroll och hantering av felsituationer

Enligt 28 b § i informationshanteringslagen ska en myndighet innan ett automatiserat beslutsförfarande införs och när förfarandet ändras under användningstiden säkerställa att förfarandet motsvarar den dokumentation som avses i 28 a § 2 mom, dvs. behandlingsregler som upprättats för förfarandet. Dessutom ska myndigheten säkerställa ett gott språkbruk i automatiserat upprättade handlingar som ges till en part och att de centrala åtgärderna inom kvalitetssäkringen har dokumenterats.

Enligt 28 c § i informationshanteringslagen ska myndigheten övervaka kvaliteten och innehållets felfrihet i ärenden som avgörs automatiserat. I bestämmelsen föreskrivs också om riskhantering och planering av förfarandet för att korrigera upptäckta fel.

Tillvägagångssätten för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll som följs vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har dokumenterats och de personer som ansvarar för kvalitetssäkringen och kvalitetskontrollen har definierats.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har innan ibruktage av det automatiserade beslutsförfarandet säkerställt att det automatiserade beslutsförfarandet motsvarar de uppgjorda behandlingsreglerna genom att testa förfarandet på ett heltäckande sätt. Dessutom har Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata säkerställt att de handlingar som upprättas automatiserat grundar sig på gott språkbruk. Språket i beslut som fattats av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata underhålls regelbundet.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har dokumenterat hur det automatiserade beslutsförfarandet övervakas efter ibruktage. Utöver en omfattande automatiserad testning genomförs kvalitetskontrollen i regel även genom att med slumpmässigt urval välja vissa automatiserat avgjorda ärenden för manuell granskning. Förfarandena för hantering av eventuella felsituationer har planerats och dokumenterats.

Informerings

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata informerar på sin webbplats på det sätt som avses i 28 e § i informationshanteringslagen om automatiserat avgörande av ärenden, grunderna för att använda det automatiserade beslutsförfarandet och andra uppgifter som är centrala med avseende på kundens rättigheter på adressen www.dvv.fi/sv/forfarande-vid-automatiskt-avgorande. Det gällande beslutet om införande publiceras på adressen www.dvv.fi/sv/beslut-om-inforande. Man kan också få ett beslut om införande samt information om det automatiserade beslutsförfarandet genom att besöka kundtjänsten vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas serviceställe eller genom att ringa telefonservicen.

Registertjänster

13.12.2023

Användning av data

Enligt 28 f § i informationshanteringslagen ska en myndighet på grundval av en riskbedömning se till att det genom lämpliga tekniska åtgärder säkerställs att de uppgifter som används vid automatiserat avgörande är uppdaterade och felfria.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har genom riskbedömning bedömt aktualiteten och felfriheten hos de uppgifter som utnyttjas vid automatiserat avgörande och genomfört de tekniska åtgärder som bedöms vara nödvändiga och som främjar kvaliteten på ansökan och de uppgifter som utnyttjas i behandlingen av ärendet.

Endast sådana ansökningar om namnändring som har gjorts i Namnändringstjänsten styrs till automatiserat avgörande. Namnändringstjänsten styr användaren och säkerställer att den anhängiggjorda ansökan innehåller alla uppgifter som är nödvändiga för att ärendet ska kunna behandlas och avgöras. Vid ifyllandet och behandlingen av ansökan utnyttjas uppgifter som antecknats i befolkningsdatasystemet. Underhållet av data i befolkningsdatasystemet grundar sig på omfattande bestämmelser om tillgång till information och anmälningskyldighet, med stöd av vilka man säkerställer att uppgifterna är aktuella och felfria.

Dataskyddslagstiftningen

Automatiserat beslutsfattande

Automatiserat beslutsfattande som gäller fysiska personers ärenden ska också uppfylla kraven i dataskyddsförordningen.

Artikel 22 i dataskyddsförordningen förutsätter nationell lagstiftning om automatiserat individuellt beslutsfattande. Den rättsliga grunden för den nationella lagstiftningen om automatiserat beslutsfattande finns i 8 b kap. i förvaltningslagen och 6 a kap. i informationshanteringslagen. Med lagstiftningen har man stärkt de skyddsåtgärder som iakttas i det automatiserade beslutsfattandet. Beslut som fattas i det beslutsförfarande som avses i detta beslut om ibruktagande grundar sig på lagen och uppfyller villkoren i artikel 22 i dataskyddsförordningen.

Enligt dataskyddsförordningen omfattar skyddsåtgärderna för automatiserade avgöranden bland annat att den registrerade har rätt att kräva att en människa deltar i behandlingen av uppgifterna. I en situation där en parts yrkande godkänns på det sätt som förutsätts kan parten dock inte längre anses ha behov av dataskyddsriktigt skydd för att få beslutet behandlat av en människa (RP 145/2022 rd, s. 154). Den skyddsåtgärd som dataskyddsförordningen förutsätter genomförs i beslutsförfaranden som avses i detta beslut om ibruktagande så att endast sådana ansökningar där förnamnet godkänns i enlighet med ansökan avgörs automatiserat.

Information till registrerade

Bestämmelser om den personuppgiftsansvariges informationsskyldighet och förfarandena i anslutning till den finns i artiklarna 12, 13 och 14 i dataskyddsförordningen. Den personuppgiftsansvarige ska direkt med stöd av dataskyddsförordningen informera den registrerade om det automatiserade beslutsfattandet. Syftet med bestämmelsen om information i dataskyddsförordningen är att den registrerade ska få en heltäckande och tydlig bild av behand-

Registertjänster

13.12.2023

lingen av personuppgifterna som helhet. I detta ingår en skyldighet att på förhand, i det inledande skedet av ärendet, informera den registrerade om att det är möjligt att fatta ett beslut i ärendet automatiserat.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har i det automatiserade beslutsförfarandet beaktat bestämmelserna om information till registrerade. En person som ansöker om namnändring får nödvändiga uppgifter om möjligheten till automatiserat avgörande både via namnändringstjänsten och på Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats. En person som ansöker om namnändring får i Namnändringstjänsten information om att ansökan kan avgöras automatiserat när det är fråga om en ansökningstyp som omfattas av det automatiserade beslutsförfarandet. I tjänsten tar man inte ställning till om ansökan i fråga avgörs automatiserat, eftersom detta inte kan avgöras på ett tillförlitligt sätt innan den skickas in. En person som ansöker om namnändring informeras också om att det finns mer information på Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats om hur det automatiserade beslutsförfarandet används.

Konsekvensbedömning avseende dataskydd

I artikel 35 i dataskyddsförordningen föreskrivs om konsekvensbedömning avseende dataskyddet. Enligt punkt 3 a i artikeln ska en konsekvensbedömning av dataskyddet göras vid en systematisk och omfattande bedömning av en persons personliga aspekter som grundar sig på automatiserad behandling, inbegripet profilering, och på vilken beslut grundar sig som har rättsliga följder för personen eller på liknande sätt i betydande grad påverkar personen

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har utarbetat och godkänt konsekvensbedömningen av det automatiserade beslutsförfarandet som avses i dataskyddsförordningen innan den tas i bruk.

Förteckning över handlingar som ligger till grund för beslutet om ibruktagande

Beslutet om ibruktagande grundar sig på följande handlingar:

- dokument om uppgiftsfördelningen enligt 28 a § 1 mom. i informationshanteringslagen DVV/V/00463/2023
- dokumentation av behandlingsregler enligt 28 a § 2 mom. i informationshanteringslagen DVV/V/00463/2023
- dokumentation DVV/V/00463/2023 om kvalitetssäkring enligt 28 c § 3 mom. i informationshanteringslagen och dokumentation om kvalitetskontroll enligt 28 c § 2 i informationshanteringslagen
- konsekvensbedömning avseende dataskydd DVV/V/00283/2023

Förvaringstid

Om det automatiserade beslutsförfarandet tas ur bruk, förvarar Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata detta beslut om ibruktagande efter detta i minst fem år. Tidsfristen börjar löpa från ingången av kalenderåret efter att förfarandet tagits ur bruk. Förvaringstiden grundar sig på 28 d § 3 mom. i informationshanteringslagen.

Registertjänster

13.12.2023

Överklagande

Ändring i detta beslut om ibruktagande får inte sökas (6 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)).

Kontaktuppgifter

Mer information om frågor i anslutning till beslutet om ibruktagande på adressen nimet@dvv.fi. Närmare information om kontaktkanalerna för begäran om eventuella tilläggsuppgifter och begäran om uppgifter finns på Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas webbplats på adressen <https://dvv.fi/sv/forfarande-vid-automatiskt-avgorande>.

Beslutsfattare

Enligt arbetsordningen för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har överdirektören beslutanderätt i ärenden som hör till avdelningens uppgifter, om inte något annat bestäms i lagstiftningen eller arbetsordningen. Enhetsdirektören avgör ärenden som hör till enhetens näringsgren, om inte beslutanderätten i arbetsordningen har anförtrotts någon annan tjänsteman. Föredragande i detta beslut är direktören för enheten Registertjänster och överdirektören för avdelningen Tjänster.

Timo Salovaara

överdirektör

Jari Taipale

direktör